

METODIKA STANOVENÍ PHMAX PRO ŠKOLNÍ DRUŽINY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

V souvislosti s novelou školského zákona, kterou se mění způsob financování regionálního školství, byly nastaveny hodnoty PHmax pro školní družiny zřizované územními samosprávnými celky nebo svazky obcí.

Hodnota **PHmax** představuje týdenní maximální počet hodin přímé pedagogické činnosti v závislosti na organizační struktuře školní družiny zřizované krajem, obcí, nebo svazkem obcí, tj. v závislosti na počtu oddělení školní družiny, financovaný ze státního rozpočtu.

Na základě skutečnosti, že novela školského zákona č. 167/2018 Sb., obsahuje odložení aplikace nového způsobu financování regionálního školství o jeden rok, tedy až k 1. lednu 2020, dochází k odložení aplikovatelnosti některých ustanovení novely vyhlášky č. 74 /2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. (Číslo příslušné vyhlášky bude rovněž teprve zveřejněno ve Sbírce zákonů). Aplikovatelnost se tak odkládá u ustanovení § 10 odst. 9 až 11 a přílohy, která stanovují závazné hodnoty PHmax ve vztahu k novému systému financování přímé pedagogické činnosti ve školních družinách. Ustanovení, která se vztahují k aplikaci PHmax, jsou součástí právního řádu, nicméně se začnou aplikovat až od 1. ledna 2020.

Upozorňujeme však, že ostatní právní úprava obsažená v novele vyhlášky č. 74/2005 Sb., jež se vztahuje k doprovodným otázkám nastavení nových pravidel organizace, zejména pravidel o tvorbě oddělení a o počtech účastníků družin, nabývá účinnosti k původnímu předpokládanému datu účinnosti, tj. k 1. 9. 2018 a školní družiny jsou povinny ji k tomuto datu aplikovat a postupovat v souladu s ní.

Platné znění vyhlášky s vyznačením data nabytí účinnosti je v příloze k této metodice. V této metodice naleznete v části Další obecná pravidla v oblasti školních družin.

1. Pro výpočet je třeba použít:

- vyhlášku č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (pro výpočet PHmax),
- příslušné **statistické výkazy Z 2-01 a P 1c-01**; hodnoty v nich uvedené jsou pro výpočet PH školní družiny a PHmax a pro stanovení PHmax určující a pro následné stanovení objemu poskytnutých finančních prostředků zcela zásadní. Pro výpočet finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu se vychází pouze z údajů uvedených v příslušných výkazech.

2. Pravidla pro výpočet hodnoty PHmax ve školní družině

PHmax školní družiny je vztaženo **ke školní družině jako celku u jedné právnické osoby a jeho hodnota závisí na celkovém počtu oddělení této právnické osoby**. (PHmax školní družiny pro přípravnou třídu základní školy a třídy přípravného stupně základní školy speciální nejsou samostatně stanoveny, neboť se netvoří samostatná oddělení školní družiny pro děti z přípravné třídy či přípravného stupně. Dále nejsou stanoveny zvláštní hodnoty pro oddělení tvořená pouze účastníky uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona – k zohlednění jejich povahy dochází v rámci specifických pravidel pro případné krácení v rámci výsledného výpočtu PHmax – viz dále.)

Při stanovení hodnoty PHmax školní družiny je potřeba vycházet z údajů vykazovaných za jednotlivá pracoviště ve výkonovém výkaze **Z 2-01 o školní družině**. Rozhodný je údaj o počtu oddělení uvedený v oddíle I řádku 0101. **Celkový počet oddělení školní družiny** jedné právnické osoby se stanoví jako **součet počtu oddělení školní družiny za všechna pracoviště školní družiny**. K vypočtenému celkovému počtu oddělení se potom **přiřadí odpovídající výsledná hodnota PHmax** uvedená v příloze vyhlášky č. 74/2005 Sb. (V následující tabulce jsou ve sloupcích pro jednotlivá oddělení uvedena též nezávazná modelová východiska počtu hodin dle pořadí vzniku.)

3. Maximální počet hodin přímé pedagogické činnosti ve školní družině zřizované krajem, obcí, nebo svazkem obcí v závislosti na její organizační struktuře financovaný ze státního rozpočtu

celkový počet oddělení	TÝDENNÍ MAXIMÁLNÍ ROZSAH PROVOZU ŠKOLNÍCH DRUŽIN																					celkový PHmax za školní družinu
	pro jednotlivá oddělení																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
1	32,50																					32,50
2	32,50	25,00																				57,50
3	32,50	25,00	22,50																			80,00
4	32,50	25,00	22,50	17,50																		97,50
5	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50																	130,00
6	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00																155,00
7	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50															177,50
8	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50														195,00
9	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50													227,50
10	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00												252,50
11	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50											275,00
12	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50										292,50
13	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50									325,00
14	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00								350,00
15	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50							372,50
16	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50						390,00
17	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	22,50					412,50
18	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	22,50	22,50				435,00
19	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	22,50	22,50	22,50			457,50
20	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	22,50	22,50	22,50	22,50		480,00
21	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	32,50	25,00	22,50	17,50	22,50	22,50	22,50	22,50	22,50	502,50

4. Další informace

Tato metodika neřeší případy, kdy jsou údaje vykázané školou/školským zařízením v rozporu s platnými právními předpisy. Neřeší ani důvody tohoto rozporu – uvedení chybných údajů ve výkazech nebo skutečný rozpor s právními předpisy. Škola/školské zařízení musí provést taková opatření, aby byl rozpor s právními předpisy odstraněn. Kontrolu bude provádět Česká školní inspekce.

Pro stanovení počtu hodin přímé pedagogické činnosti ve vztahu k hodnotě PHmax jsou naprosto zásadní správně a úplně uvedené údaje ve výkonových výkazech. Z tohoto důvodu je nezbytné věnovat maximální pozornost záznamu údajů do výkazů. Před vyplněním výkazů doporučujeme pečlivou přípravu dat s porovnáním skutečného stavu a také se seznámit s pokyny a vysvětlivkami pro vyplnění výkazu P 1c-01. Zároveň se v tomto výkazu můžete seznámit s uvedenými příklady jeho vyplnění.

Pro stanovení výše finančních prostředků ze státního rozpočtu pro pedagogické pracovníky ve školní družině jsou pak rozhodné údaje vykázané ve výkazu **P1c-01**, a to v oddílech IVa, IVb, IVc. V oddíle IVa jsou uvedeny evidenční počty vychovatelů, případně pedagogů volného času (dále jen „vychovatel“) školní družiny, tj. velikost úvazků vychovatelů. V oddíle IVb je uvedena přímá pedagogická činnost stanovená ředitelem školského zařízení jednotlivým vychovatelům v souladu s nařízením vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. V oddíle IVc jsou pak uvedeny hodiny přímé pedagogické činnosti vychovatelů pevně stanovené nad rámec jejich týdenního rozsahu. Kontrolu správnosti údajů vykázaných v oddílech IVb a IVc lze provést tak, že součet rozsahu přímé pedagogické činnosti uvedený v oddíle IVb a počtu hodin uvedených v oddíle IVc je roven součtu průměrného počtu týdenních hodin jednotlivých vychovatelů, během kterých se věnují přímé pedagogické činnosti ve školní družině.

Vztah PH konkrétní školní družiny a PHmax řeší Metodika stanovení výše finančních prostředků na platové tarify a počtu pedagogů pro výpočet výše finančních prostředků na nárokové a nenárokové složky platu pro mateřské, základní a střední školy, konzervatoře a školní družiny.

5. Další obecná pravidla v oblasti školních družin

V dalším znění této Metodiky se

- „**běžnými**“ odděleními rozumí oddělení netvořená pouze účastníky uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona,
- „**speciálními**“ odděleními rozumí oddělení tvořená pouze účastníky uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona.

Vzdělávací hodina v zájmovém vzdělávání trvá 60 minut¹.

Maximální počet 30 účastníků v 1 oddělení školní družiny².

Jedná-li se o „**speciální**“ oddělení, je **nejnižší** a **nejvyšší počet** účastníků v oddělení shodný s nejnižším a nejvyšším počtem žáků ve třídě zřízené pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona³.

Mimo uvedeného je nezbytné zohlednit následující pravidla:

Minimální počet účastníků prvního stupně základní školy v 1 oddělení (v případě, že družina, jejíž činnost vykonává **stejná právnická osoba jako činnost základní školy s třídami pouze prvního stupně**, má **pouze jedno oddělení**), a to

- **5** účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 1 třídou⁴,
- **15** účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 2 třídami⁴,
- **18** účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 3 třídami⁴.

Do uvedeného pravidla se nezahrnují „speciální“ oddělení.

Minimální počet účastníků prvního stupně základní školy **v průměru na 1 oddělení v ostatních případech** (tj. pokud je základní škola s třídami pouze prvního stupně tvořena 4 a více třídami nebo se jedná o základní školu s třídami druhého stupně⁵)

- **20** účastníků.

¹ Viz § 111a odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

² Viz § 10 odst. 4 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

³ Viz § 10 odst. 7 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s ustanovením § 25 odst. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ve znění pozdějších předpisů: „*Třída, oddělení a studijní skupina zřízená podle § 16 odst. 9 zákona má nejméně 6 a nejvíce 14 žáků s přihlédnutím k věku a speciálním vzdělávacím potřebám žáků. Pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že by počet žáků podle věty první nepostačoval k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění jejich práva na vzdělávání, má třída, oddělení a studijní skupina nejméně 4 a nejvíce 6 žáků.*“

⁴ Viz § 10 odst. 3 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Viz § 10 odst. 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Do uvedeného pravidla se rovněž nezahrnují „speciální“ oddělení. Výše uvedený průměrný minimální počet účastníků prvního stupně je tak počítán se zahrnutím pouze „běžných“ oddělení.

Další oddělení lze zřídit, pouze pokud na oddělení připadá v průměru více než 27 účastníků. V rámci daného pravidla tak bude počet oddělení, která je možné zřídit, stanoven následujícím způsobem, kdy při vydělení celkového počtu zamýšlených účastníků družiny normovanou hodnotou 27 bude

- v případě výsledku v podobě **celého čísla** počet zřiditelných oddělení roven tomuto celému číslu,
- v případě výsledku, který **nemá podobu celého čísla** (tj. je vyšší než celé číslo) je počet zřizovaných oddělení roven výslednému číslu zaokrouhlenému na (nejbližší) celé číslo směrem nahoru.

Uvedené pravidlo se nevztahuje na „speciální“ oddělení (viz znění § 10 odst. 7 vyhlášky č. 74/2005 Sb.) a v rámci něj se tato oddělení nezohledňují.

Pravidlo nedopadá na situaci zřízení pouze prvního oddělení (viz dikce „Další oddělení lze zřídit ...“).

Z výše uvedeného pravidla, které vyžaduje pro vytvoření dalšího oddělení vyšší průměrný počet než 27 účastníků, se uplatní dvě níže uvedené výjimky:

Druhé oddělení lze zřídit i při nižším průměrném počtu účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, než je uvedeno výše, pokud je celkový počet účastníků vyšší než 27 (uvedené pravidlo se nevztahuje na a nezohledňují se tak „speciální“ oddělení [viz znění § 10 odst. 7 vyhlášky č. 74/2005 Sb.]) a celkový počet účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, vyšší než 20 (i zde se nezohledňují „speciální“ oddělení – viz výše). **Třetí oddělení** je možné zřídit i při nižším průměrném počtu účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, než je uvedeno výše, pokud je celkový počet účastníků vyšší než 54 (opět se nezohledňují „speciální“ oddělení) a celkový počet účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, vyšší než 40 (nezohledňují se „speciální“ oddělení).⁶

Zda se jedná o druhé či třetí oddělení je pak třeba posuzovat pouze za „běžná“ oddělení.

Podmínka (průměrného) minimálního počtu účastníků při zřizování oddělení (mimo situaci zřizování pouze prvního oddělení) a podmínka (průměrného) minimálního počtu účastníků prvního stupně základní školy musí být vždy splněny **současně**.

Výjimkou z uvedeného tak bude situace dle § 10 odst. 3, kdy se uplatňuje pouze minimální počet účastníků prvního stupně v případě jediného oddělení družiny, jejíž činnost vykonává stejná právnická osoba jako činnost základní školy s 1 až 3 třídami.

⁶ Viz § 10 odst. 6 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Lze tedy rekapitulovat, že pravidlo pro zřizování dalšího oddělení za podmínky průměrného počtu více než 27 účastníků dle odst. 5, příp. celkových počtů dle odst. 6 se tak vztahuje pouze na „běžná“ oddělení. Tento minimální průměrný počet se tedy **neuplatní** na „speciální“ oddělení, pro něž platí vznik dalšího oddělení tohoto druhu při dosažení minimálního průměrného počtu uvedeného v ustanovení § 10 odst. 7 vyhlášky č. 74/2005 Sb., tj. s odkazem na příslušný počet normovaný vyhláškou č. 27/2016 Sb. (viz výše).

Pravidlo průměrného počtu účastníků prvního stupně dle odst. 2, příp. celkových počtů účastníků prvního stupně dle odst. 6, se **obdobně** nevztahuje na „speciální“ oddělení. Například pokud má družina 1 „speciální“ oddělení a 1 „běžné“ oddělení, vztahuje se na příp. zřízení dalšího „běžného“ oddělení pravidlo pro druhé oddělení, tj. toto „běžné“ oddělení lze zřídit, pokud je celkový počet účastníků pouze za tato „běžná“ oddělení vyšší než 27 a počet účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy za tato oddělení, vyšší než 20.

Ze speciálního ustanovení § 10 odst. 6 není možné uplatnění výjimky dle § 111a odst. 4 školského zákona (viz níže), protože nestanovuje pravidla pro nejnižší počet účastníků v oddělení.

Pravidelnou denní docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců.⁷

Pravidelnou docházkou přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, které není pravidelnou denní docházkou⁷.

Příklad 1: Do školní družiny se hlásí 100 žadatelů k pravidelné denní docházce. Nejedná se o účastníky podle § 16 odst. 9 školského zákona.

V tomto případě je nezbytné zjistit počet zřizovaných oddělení uplatněním nejprve obecného pravidla průměrného minimálního počtu účastníků v oddělení vyššího než 27. Celkový počet účastníků 100 se tedy vydělí počtem 27. Výsledkem je hodnota 3,7037, která není celým číslem - podle výše uvedeného výkladu pravidla průměrného minimálního počtu je dalším nezbytným postupem zaokrouhlení hodnoty na nejbližší celé číslo směrem nahoru. Konečným výsledkem dle pravidla je tedy možnost zřízení 4 oddělení.

Nyní je nezbytné posoudit naplnění druhého pravidla průměrného minimálního počtu účastníků prvního stupně základní školy. Při aplikaci pravidla je pak vedle obecného počtu vždy nezbytné zvažovat též případné uplatnění výjimky pro 2 nebo 3 oddělení podle § 10 odst. 6, v tomto případě ji dle okolností bezprostředně po vyhodnocení pravidla průměrného minimálního počtu účastníků nebude nezbytné aplikovat, neboť prvnímu pravidlu vyhovuje vznik 4 oddělení.

Pozn.: Přesto pro případy nedostatečného počtu účastníků prvního stupně vedoucího k možnosti zřídit v konečném dopadu pouze menší počet oddělení je posouzení aplikace výjimky vždy nezbytné.

⁷ Viz § 2 odst. 3 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Dále je tak v daném případě uplatněno vyhláškou přijaté obecné pravidlo průměrné naplněnosti nejméně 20 účastníků z prvního stupně základní školy v oddělení (se vztažením na všechna, tj. v tomto případě 4 oddělení). Za daného stavu je nezbytné, aby ustavitelná 4 oddělení byla naplněna nejméně 80 účastníky, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy. Pakliže tomuto počtu nevyhoví, je nezbytné přistoupit ke snížení počtu oddělení (pozn.: se zvážením případné aplikace výjimky dle § 10 odst. 6).

Příklad 2: Do školní družiny se hlásí 35 účastníků, kteří nejsou účastníky dle § 16 odst. 9 školského zákona, k pravidelné denní docházce ve škole tvořené 4 třídami.

Vzhledem ke skutečnosti, že (i) „běžná“ oddělení se naplňují do 30 účastníků, (ii) další oddělení lze zřídit, pouze pokud na oddělení připadá v průměru více než 27 účastníků v rámci „běžných“ oddělení - podmínka průměrného minimálního počtu (v daném případě aktuální zřiditelný počet oddělení podle pravidla: $35 : 27 = 1,2962$ -> lze tedy zřídit 2 oddělení), přičemž (iii) „běžná“ oddělení mají mít v průměru nejméně 20 žáků prvního stupně, bylo by v případě uplatnění obecné normy uvedené v § 10 odst. 2 nezbytné 2 dle prvního pravidla ustavitelná oddělení naplnit 40 žáky 1. stupně. Proto bylo vyhláškou pro tyto případy přijato zvláštní pravidlo dle § 10 odst. 6 vyžadující naplněnost 2 oddělení výslednou sníženou hodnotou celkově více než 20 žáků prvního stupně základní školy.

Postačuje tak 21 žáků prvního stupně celkem za obě oddělení⁸ (viz výše) pro možný vznik dvou dle prvního aplikovaného pravidla, tj. hodnoty minimálního počtu účastníků, ustavitelných oddělení.

Pozn.: Podmínka celkového průměrného počtu účastníků vyššího než 27 je pak v odst. 6 pouze rekapitulována celkovým počtem bez změny obecného pravidla. Postačuje tedy počet účastníků vyšší než 27 celkem za obě oddělení⁹ (což odpovídá též výkladu obecného pravidla). Pokud jsou tyto podmínky splněny, je možné zřídit dvě oddělení s celkovým počtem 35 žáků.

⁸ Viz § 10 odst. 6 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

6. Pravidla pro výpočet hodnoty PHmax ve školní družině v případě povolení výjimky z nejnižšího počtu dětí a žáků.

Zřizovatel může povolit výjimku z nejnižšího počtu dětí a žáků stanoveného prováděcím právním předpisem za předpokladu, že uhradí zvýšené výdaje na zájmové vzdělávání ve školní družině.⁹

V rámci nejnižších počtů stanovených vyhláškou č. 74/2005 Sb., se uvedené ustanovení týká (i) minimálních (průměrných) počtů účastníků prvního stupně základní školy podle § 10 odst. 2 a 3 (nevztahují se na „speciální“ oddělení) a (ii) minimálních (průměrných) počtů účastníků pro „speciální“ oddělení.

1) Je-li průměrný počet účastníků v „běžném“ oddělení družiny či počet účastníků v oddělení družiny na základě výjimky nižší než počet stanovený v odstavci 2 nebo 3 vyhlášky č. 74/2005 Sb., snižuje se PHmax družiny stanovený podle přílohy připadající (průměrně) na (každé) toto oddělení poměrně (s využitím výpočtu podle počtu účastníků, o který je skutečný celkový počet nižší).

Při udělení výjimky v případech uvedených v odstavci 3 jsou hodnoty PHmax:

a) výjimka z 5 účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 1 třídou a má pouze 1 „běžné“ oddělení školní družiny (netvořené pouze účastníky uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona)

Počet účastníků	4	3	2	1
Hodnota PHmax	26	19,5	13	6,5

Příklad 3: Školní družina ve škole s 1 třídou prvního stupně má mít nejméně 5 dětí/žáků prvního stupně, aby mohla zřídit 1 oddělení s PHmax 32,5 hodiny. Při povolení výjimky a snížení minimálního počtu o dvě děti na 3 děti/žáky prvního stupně se PHmax stanoví takto: $(3 : 5) \times 32,5 = 19,5$.

b) výjimka z 15 účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 2 třídami a má pouze 1 „běžné“ oddělení školní družiny (netvořené pouze účastníky uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona) – hodnoty PHmax:

Počet účastníků	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Hodnota PHmax	30,3	28,2	26	23,8	21,7	19,5	17,3	15,2	13	10,8	8,7	6,5	4,3	1,2

⁹ Viz § 111a odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Příklad 4: Školní družina ve škole s 2 třídami prvního stupně má mít nejméně 15 dětí/žáků prvního stupně, aby mohla zřídit 1 oddělení s PHmax 32,5 hodiny. Zřizovatel povolil výjimku o 4 žáky na 11 dětí/žáků prvního stupně v oddělení. Hodnota PHmax se stanoví následovně: $(11 : 15) \times 32,5 = 23,83333$.

c) výjimka z 18 účastníků, kteří jsou žáky prvního stupně základní školy, v případě, že je základní škola tvořena 3 třídami a má pouze 1 „běžné“ oddělení školní družiny (netvořené pouze účastníky uvedenými v § 16 odst. 9 školského zákona) – hodnoty PHmax:

Počet účastníků	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Hodnota PHmax	30,7	28,9	27,1	25,3	23,5	21,7	19,9	18,1	16,3	14,4	12,6	10,8	9,0	1,2	5,4	3,6	1,8

d) Při udělení výjimky v počtu účastníků vztahující se na **odstavec 2** (20 účastníků prvního stupně) v případech, kdy má školní družina **pouze 1 „běžné“ oddělení**, jsou hodnoty PHmax:

Počet účastníků	19	18	17	16	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3
Hodnota PHmax	30,9	29,3	27,7	26,0	24,4	22,7	21,1	19,5	17,9	16,3	14,6	13,0	11,4	9,75	58,1	6,5	4,9

Počet účastníků	2	1
Hodnota PHmax	3,2	1,6

V případě, že má družina více oddělení, uvádíme ilustrační **příklad č. 5**:

Školní družina má 11 oddělení (žádné z nich není „speciálním“ oddělením), průměrný počet účastníků prvního stupně je 19 (pozn. v praxi se mohou vyskytnout hodnoty v řádech více hodnot desetinných míst, z tohoto důvodu je pro účely výpočtu využita metoda celkových agregátních hodnot – viz dále) Byla udělena výjimka z průměrného počtu minimálně 20 účastníků – žáků prvního stupně. PHmax při 11 odděleních je 275. Celkem by družina měla mít minimální celkový počet účastníků prvního stupně (**x**) daný jako počet oddělení vynásobený minimálním průměrným počtem účastníků prvního stupně na oddělení, v tomto případě: $11 \times 20 = 220$. Celkem má družina fakticky počet účastníků (**y**), v tomto případě 209 (11×19). Postup výpočtu v případě výjimky: Stanovíme poměr krácení PHmax (**pk**) výpočtem s hodnotami: **pk = y : x**. V tomto případě: $209 : 220 = 0,95$. Celkový krácený PHmax (**PHmax^k**) je následně dán výpočtem s hodnotami: **PHmax^k = PHmax x pk**. V našem případě $275 \times 0,95 = 261,25$ (zaokrouhleně 261,3).

V případě, že družinu tvoří rovněž „speciální“ oddělení, dochází ke krácení pouze v rámci poměrné hodnoty příslušného PHmax, která připadá na „běžná“ oddělení.

2) PHmax stanovený podle přílohy se v případě oddělení uvedeného v **odstavci 7** vyhlášky č. 74/2005 Sb. (tj. „speciálního oddělení“), kterému byla povolena výjimka z nejnižšího počtu podle školského zákona, snižuje o

- 0,05násobek PHmax podle přílohy připadajícího průměrně na každé toto oddělení, je-li průměrný počet účastníků v těchto odděleních nejméně 5 a méně než 6,
- 0,1násobek PHmax podle přílohy připadajícího průměrně na každé toto oddělení, je-li průměrný počet účastníků v těchto odděleních nejméně 4 a méně než 5 a
- 0,6 násobek PHmax podle přílohy připadajícího průměrně na každé toto oddělení, je-li průměrný počet účastníků v těchto odděleních méně než 4.

V případě, že družinu tvoří rovněž „běžná“ oddělení, dochází ke krácení uvedenému pod písmeny a) až c) pouze v rámci poměrné části příslušného PHmax připadající na počet „speciálních“ oddělení.

Příklad č. 6

Družina má **dvě oddělení**, jedno je „**běžné**“, jedno je „**speciální**“. Byla udělena výjimka z nejnižšího počtu v oddělení dle odst. 7 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o 1 dítě na 5 dětí. PHmax dvou oddělení dle přílohy vyhlášky je 57,5. Poměrné PHmax na 1 „speciální“ oddělení je: $57,5 : 2 = 28,8$. Průměrné Phmax výjimečného oddělení vynásobíme koeficientem 0,95 (tj. snižujeme o 0,05 PHmax dle přílohy) a k výsledku připočteme poměrné PHmax „běžného“ oddělení, tj. výsledné celkové Phmax: $28,8 + (0,95 \times 28,8) = 28,8 + 27,4 = \mathbf{56,2}$. **(dále viz následující tabulka)**

Hodnoty PHmax ve školní družině v případě povolení výjimky z nejnižšího počtu dětí a žáků u jediného zřízeného oddělení tvořeného pouze účastníky uvedenými v 16 odst. 9 školského zákona (zbylá běžná oddělení výjimku nemají a jsou naplňovány v souladu s počty stanovenými vyhláškou č. 74/2005 Sb.)

Počet oddělení ŠD	PHmax	Průměrné PHmax na 1 oddělení	PHmax -Varianta s 1 oddělením 16/9 o 5 dětech	PHmax - Varianta s 1 oddělením 16/9 o 4 dětech	PHmax – Varianta s 1 oddělením 16/9 o méně než 4 dětech
1	32,5	32,5	30,9	29,3	13
2	57,5	28,8	56,1	54,6	46,0
3	80	26,7	78,7	77,3	69,3
4	97,5	24,4	96,3	95,1	87,8
5	130	26,0	128,7	127,4	119,6
6	155	25,8	153,7	152,4	144,7
7	177,5	25,4	176,2	175,0	167,4
8	195	24,4	193,8	192,6	185,3
9	227,5	25,3	226,2	225,0	217,4
10	252,5	25,3	251,2	250,0	242,4
11	275	25,0	273,8	272,5	265,0
12	292,5	24,4	291,3	290,1	282,8
13	325	25,0	323,8	322,5	315,0
14	350	25,0	348,8	347,5	340,0
15	372,5	24,8	371,3	370,0	362,6
16	390	24,4	388,8	387,6	380,3
17	412,5	24,3	411,3	410,1	402,8
18	435	24,2	433,8	432,6	425,3
19	457,5	24,1	456,3	455,1	447,9
20	480	24,0	478,8	477,6	470,4
21	502,5	23,9	501,3	500,1	492,9